

FREUBELWEB

BREIEN - HAKEN - STOF - VILT - BORDUREN - PAPIER & MEER

B
L

LOES VERHOEVEN

INHOUD

INLEIDING

BREIEN	12
ZELFGEMAAKT MET BREIGAREN	15
Twee, drie, vier of vijf breinaalden	15
Lange of korte naalden?	15
Materialen en maten	13
BREIBENODIGDHEDEN	16
Garen, wol of katoen	18
Welke breinaald bij welk garen?	18
Bolletjes, strengen, kluwen of knotten?	18
Ultieme truc	20
BEGINNEN MAAR!	21
Opzetten	21
Hoeveel draadeinde heb je nodig om hoeveel	
Steken op te zetten?	21
Rechte steek	21
Averecht breien	21
Tricotsteek	21
Gerstekorrelsteek	22
Boordsteek	22
Patentsteek	23
Luiewijvensteek	23
• Ultieme luiewijvensteek	21
Kantsteken	25
Meerderen en minderen	25
Afhechten	25
Een proeflapje	25
Te los of te strak?	25

BREITECHNIEK	27
Breitechniek 1: rondbreien	27
Rondbreien met vijf breinaalden zonder kop	27
Daar gaan we...	28
Breien op een rondbreinaald	29
Breien maar!	29
Recht breien op een rondbreinaald	29
Breitechniek 2: kabels breien	30
Hoe brei je kabels?	30
De kabelnaald	30
Breitechniek 3: kantbreien	32
Tellen, tellen, tellen	32
KANTBREIPATROON	33
Meerderen en minderen	33
Breipatroon lezen	34
ENGELSE AFKORTINGEN	35
Telschema	36
Hoe lees je nu zo'n telschema?	36
Steekje laten vallen? Geen paniek!	37
Tricotsteek	37
Ribbelsteek	37
Life line	37
PATROON: GAATJESBREIEN: EEN BABYDEKENTJE	38
BLIJ DAT IK BREI!	40
Zelf een patroon tekenen	40

Breiboekje	40
Yarn bowl	40
Stitch 'n Bitch	40
Wildbreien	40
Feel good breifilmpje	41
Breien met een vork?	41
Speed knitting	41
VAN WIP NAAR UFO	42
UFO 1: kantbreiwerk	42
UFO 2: elandkopjes van vilt	42
UFO 3: borduurwerk	43
UFO 4: bloemetjessjaal	43
UFO 5: rokje	43
HAKEN	46
ZELF MAKEN MET HAAKGAREN	49
Haken. Hoe te beginnen?	49
BEGINNEN MAAR!	51
Lossen, vasten en stokjes	51
Een losse	51
Een halve vaste	51
Een vaste	51
Een half stokje	51
Een stokje	51
Een dubbelstokje	52
Drie, vier, vijf dubbele stokjes	52
Magic ring	53
HAAKBENODIGDHEDEN	55
Haaknaalden	55
Katoen, acryl en wol	56
Katoen	56
Acryl	56
Wol	59
Etiketten	59

HAAKTECHNIEK	60
Haakhit 1: granny squares	60
Varianten	60
Zelfs zonder patroon	60
KLASSIEKE BASISPATROON	61
Welk garen? Welke haaknaald?	62
Tussen- en hoeklossen	60
Hoe groot moet de ring zijn?	62
Kies voor kleur	62
Losse draadjes afhechten? Een crime!	62
Hoe maak je ze aan elkaar vast?	65
Vastmaken met overhandse steek	65
Vastmaken met halve vasten	65
Vastmaken met vasten	65
Vastmaken tijdens het haken	65
Grannysquare-ideetjes	65
PATROON: GEHAAKT MANDJE	66
Haakhit 2: amigurumi	67
Moeilijk? Ja, best wel!	67
Begin bij het begin	67
Meerderen en minderen	67
Stitch markers	67
Welke kant is de goede kant?	69
Welk garen, welke haaknaald?	69
Wat heb je nog meer nodig?	69
Amigurumipatronen	69
Haakpatroon lezen	70
ENGELSE HAAKTERMEN	71
Triple of treble	71
Sterretjes	71
STAP VOOR STAP, TOER VOOR TOER	72
HAAKDIAGRAM	73

ALLERLEI SOORTEN HAAKSTEKEN 74

Bobble stitch 74

Familie van de bobble stich 74

Puff stitch 75

Popcorn stitch 75

Star stitch of daisy stitch 76

Met of zonder randje? 76

Crocodile stitch 77

Basket weave stitch 78

Tunisch haken 79

Tunisian simple stitch 79

Net alsof je breit... 79

**PATROON: SHOULDER COZY OFTEWEL
SCHOUDEWARMER** 81

DOL OP WOLWINKELTJES 82

Knotten 82

Rits in 82

Echtstudio 82

Atelier Jaffari 83

Bij Tante Betsy 83

Ja, wol 83

AAN DE HAAK GESLAGEN! 84

Haken kun je overal 84

Omhaken 84

Randjes haken 84

Breien met een haaknaald 85

Geen draadjes meer afhechten 85

Cadeautje voor een haakster 85

Pimp je haaknaald 85

STOF 88

ZELF MAKEN MET STOF 91

Wat heb je nodig? 91

Naaimachine 91

Lockmachine 91

Naaigaren 93

Schaar 93

Naalden 93

Spelden 93

Tornmesje 93

Meetlint 94

Vingerhoed 94

Wilhelmientje 94

Stofkrijt 94

Strijkijzer 95

STOFFEN 97

Katoen en andere soorten stof 97

Stof kiezen 97

Stof wassen 97

BEGINNEN MAAR! 99

Hoe begin je? 99

Inrijgen van de bovendraad en onderdraad 99

Stikken maar! 99

Proeflapje 99

Verschillende voetjes 99

Beginnersprojectje: speldenkussen 100

Vasthechten van de draad 102

Naden en zomen 102

Patronen overnemen op stof 103

SLUITINGEN MAKEN 104

Knopen 105

Knoopsgat maken 105

Knopen aanzetten 105

Ritssluitingen 106

Rits inzetten op de zichtbare manier 106

Rits inzetten op de onzichtbare manier 106

Alternatieven 106

BAND, LINT EN ANDERE VERSIERINGEN 107

Biaisband zelf maken 107

O jee, helemaal verkeerd 107

Paspelband zelf maken 107

Koordje zelf maken 108

Applicaties zelf maken met vilt of flockfolie 108

Applicaties zelf maken met stof 109

Vlieseline & vliesofix 109

PATCHWORK EN QUILTEN 111

Hoe ga je te werk? 111

Netjes werken 111

Recyclen 111

Quilten 112

PATROON: BOODSCHAPPENTAS 113

CREABEURZEN EN -MARKTEN 114

KreaDoe 114

Handwerkbeurs 114

Hobby- en handwerkdagen 114

Brei- en haakdag 114

Salon Créations et Savoir-Faire 114

Holy Stitch 115

Hip en Handgemaakt 115

De Zelfgemaakte Markt 115

Andere leuke crea-markten: 115

- De Utrechtse Fabriek 115
- Swan Market 115
- De Feelgood Market 115
- Sunday Market 115

STOF TOT FREUBELN 116

NOG MEER STOF... 118

Makkelijk magneetje 118

Ontwerp je eigen stof 118

Made by... you! 118

Freubelen op tv 119

Inspirerende naaiblogs 119

VILT 122

ZELF MAKEN MET VILT 125

Makkelijk en leuke materiaal 125

Verschillende soorten vilt 125

AAN DE SLAG MET VILT 126

Scharen 126

Lijm 126

Naald en draad 126

Overige benodigheden 127

Plakken of vastnaaien? 129

Rijgsteek 129

Stiksteek 129

Festonsteek 129

Overhandse steek 129

VILTTECHNIEK 130

Vilttechniek 1: naaldvilt 130

Prikmat 130

Viltnaald 131

Wol 131

Wat kun je maken? 132

Naaldvilt met een koekstekertje 133

Naaldvilt op stof 134

3D naaldvilt 135

PATROON: TASJE 136

Vilttechniek 2: natvilt 137

Wat heb je nodig? 137

Hoe gaat het in zijn werk? 137

- Stap 1: leg het patroon 138
- Stap 2: voor- of aanvilt 138
- Stap 3: vilt 139
- Stap 4: vullen 137

Wat kun je maken? 140

Beginnersprojectje 140

Vilttechniek 3: vervilt 142

Eerst iets breien	142
Vervilten in de wasmachine	142
Viltwol	143
Factoren die meespelen	143
Vervilten in de wasdroger	143

PATROON: MOOI MAKKELIJK MANDJE	145
---	-----

FAVORIETE FREUBEL(WEB)MOMENTEN .....

Freubelen aan zee	146
Voetbalavond = freubelavond!	146
Met mijn meiden	146
In de wachtkamer	147
Freubel Friday	147
'Dat is zij van Freubelweb!'	147
Arne en Carlos	147
Kleine momenten van geluk	147

WILD VAN VILT .....

Vrolijke viltprojectjes	148
Favoriet vilt	148
Figuren van vilt	149
Design-, print- en glittervilt	149
Viltateliers	149

BORDUREN .....

BORDUREN	155
Borduurbenodigdheden	155
Naald	155
Garen	156
Strenggetjes	156
Klosjes	157
Opbergen	157
Stof	159
Aftelbare stoffen en niet-aftelbare stoffen	159
Schaar	19
Borduurpatronen	160
Kruissteekpatroon	160
Borduurpatroon overnemen op stof	160

Transferpotlood	160
Uitwasbare inkt	161
Carbonpapier	161
Water- of hitte-oplosbaar vlies	161

BEGINNEN MAARI! .....

Kopieer je patroon	163
Hoeveel stof heb je nodig?	163
Aanhechten van de draad	164
De eerste steekjes	164
Maak je draad niet te lang	165
Stuk overslaan	165
Borduurring of -raam	167
Borduurwerk bewaren	167
Inlijsten	167
Verschillende borduursteken	168
Kruissteek	168
Steelsteek	168
Flanelsteek	169
Kettingsteek	169
Platsteek	170
Frans knoopje	170
Verschillende borduurtechnieken	172
Hardanger borduurwerk	172
Blackwork	173
Assisi borduurwerk	173
Bargello of Florentijns borduurwerk	173
Perzisch ajourborduren	173
Shisha borduurwerk	173

BORDUURPATROON: THEEKOOPJES .....

OVERTREKPATROON .....

UREN BORDUURPLEZIER .....

Maak je eigen borduurpatroon	178
Borduren op papier	178
Borduurmuurtje	178
Grappig borduurgaren	178
Geniale gadget	179

Beginprojectjes	179
Merklappen	179
Machinaal borduren	179

FREUBELDIJPE? ZO KOM JE ERBOVENOP .....

10 TIPS OM CREATIEF TE BLIJVEN! .....

PAPIER .....

ZELF MAKEN MET PAPIER	187
BEGINNEN MET PAPIER	188
Wat heb je nodig?	189
Schaar	189
Lijm	189
Decopatchlijm	189
Plakband	190
Masking tape	190
Papier	190

PAPIERTECHNIEK .....

Papiertechniek 1: papier-maché	192
Papierpulp	193
Afwerking	193
Kinderpostzegels	194
Papiertechniek 2: papierknipkunst	195
Ambachtelijk werk	195
Poolse papierknipkunst	195
Wat heb je nodig?	197
Hoe ga je te werk?	197
Carbonpapier	197
Kirigami	197
Papiertechniek 3: origami	198
Origamipapier	198
Favoriet papier	199
Hoe ga je te werk?	200
HOE LEES JE VOUWDIAGRAMMEN?	201
Basisvormen	203
Zo maak je een scherpe vouw	203
Vrolijk vouwweetje	203

PATROON: HOE VOUW JE EEN PAPIEREN BALLON? .....

Papiertechniek 4: quilling	206
Wat heb je nodig?	207
Quillingpapier	207
Satéprikker	207
Lijm	207
Werkborden	208
Kam	208
Hoe ga je te werk?	210
Open spiraalvormen	210
Hartvormen	210
Rankvormen	210
Gesloten spiraalvormen	211

PLEZIER MET PAPIER .....

Op de naaimachine	213
Kralenpracht	213
Rustgevend gekrabbel	213
Papieren post	213
Malligheid	214
Modelbouw	214
Favoriete papierblogs	214
Theezakjes vouwen	214
Hoe maak je deze slinger?	215

FREUBELN...JONG GELEERD, OUD GEDAAN! .....

De kunst afkijken	217
Samen freubelen	217
Meedoen op de naaimachine?	217
Meedoen met breien of haken?	218
Knutselspullen	218
Doppen	219
Van brooddeegpoppetjes en krimpie dinkie... ..	219
... naar strijkkralen en loombandjes	220
Prikken voor volwassenen	220

INLEIDING

Inmiddels iets meer dan drie jaar geleden ben ik gestart met Freubelweb. Avond aan avond struinde ik het internet af op zoek naar leuke patroontjes. Van het ene leuke blog belandde ik in het andere leuke blog en voordat ik er erg in had, was de avond voorbij, maar had ik zelf nog helemaal niets gemaakt. En als ik een dag later dan dat ene leuke gehaakte bloemetje dat ik op internet had gevonden, wilde gaan maken, kon ik het tussen mijn bladwijzers niet meer terugvinden. Ik dacht: wat als ik al die leuke patronen nu eens op één plek verzamel, met een plaatje erbij? Dan is voor mij in één oogopslag duidelijk wat ik ook alweer wilde maken en waar ik het patroon kan vinden.

En zo geschiedde. Ik maakte Freubelweb. In een dag had ik de website gebouwd en ik koppelde er een Twitteraccount, een Facebookaccount en destijds ook nog een Hyvesaccount aan vast. Ik plaatste op Freubelweb de patroontjes die ik tegenkwam op internet, en al snel werd het een leuke verzameling patronen die ook niet onopgemerkt bleef door andere blogsters. Langzaamaan groeide het aantal patronen en het aantal bezoekers van mijn site. Langzaamaan groeide Freubelweb uit tot een begrip. Dagelijks kreeg ik mailtjes van mensen die me vertelden hoe blij ze waren met Freubelweb, hoe vrolijk ze ervan werden, hoeveel plezier ze beleefden aan het maken van iets naar aanleiding van de leuke patroontjes die ik had verzameld. Vol trots lieten blogsters op hun blog weten dat hun patroon op Freubelweb geplaatst was. Ze waren helemaal vereerd.

En ik was – en ben – dat ook. Vereerd dat ik zoveel mensen zo blij heb kunnen maken met Freubelweb. Vereerd dat ik zoveel leuke lieve mensen heb leren kennen door Freubelweb. Vereerd dat ik nu dit boek heb mogen maken. Een boek dat natuurlijk gaat over freubelen, over de verschillende technieken, de mooie materialen. Niet per se om je te vertellen hoe je alles nu precies moet doen, maar om je te laten zien wat je allemaal kunt doen. Om je te inspireren eens een andere techniek toe te passen of te werken met ander materiaal dan je gewend bent. Of om je misschien een handige freubeltip aan de hand te doen.

Het boek gaat ook over de fijne freubeladresjes die ik ken, freubelbeurzen en -markten die ik heb bezocht en freubelspulletjes die ik ben tegengekomen. Het boek gaat eigenlijk over alles dat freubelen voor mij tot freubelen maakt. Een manier om je creativiteit te uiten, om jezelf te zijn en om vrolijk, blij en rustig van te worden. Freubelen kun je niet verkeerd doen, freubelen doe je zoals jij dat leuk vindt. Het enige dat ik wil met dit boek is je – net als op Freubelweb – allerlei ideetjes en inspiratie geven. Ik hoop dan ook met heel mijn hart dat je er heel veel freubelplezier aan zult beleven!

LOES VERHOEVEN

BREIEN

TWEE, DRIE, VIER OF VIJF BREINAALDEN • BREIBENODIGDHEDEN • BEGINNEN MAAR! • BREITECHNIEK 1: RONDBREIEN • BREITECHNIEK 2: KABELS BREIEN • BREITECHNIEK 3: KANTBREIEN • BREIPATROON LEZEN • STEEKJE LATEN VALLLEN? GEEN PANIEK! • PATROON • BLIJ DAT IK BREI! • VAN WIP NAAR UFO

BREIBENODIGDHEDEN

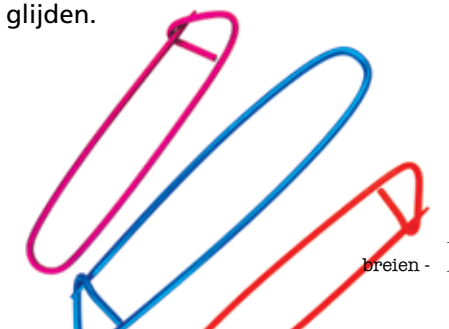

Deze leuke bewaarblikken zag ik in Eindhoven bij wolwinkel 'Bij Tante Betsy'. Ze zijn gemaakt van de welbekende chipsblikken. Een ontzettend leuk idee!

Naast je breinaalden en je garen, behoren een schaar, een meetlint en een maasnaald tot de basisbreibenodigdheden. Daarnaast is een haaknaald ook erg handig om bij de hand te hebben om – als dat nodig is – gevallen steken op te kunnen halen. Daarnaast kun je ook nog gebruikmaken van een toerenteller om het aantal toeren bij te houden. Erg handig wanneer je volgens een patroon werkt. Evenals een stekenteller, alhoewel ik daar zelf de steekmarkers liever voor gebruik. Garenspoeltjes zijn ideaal wanneer je met verschillende kleuren garen breit. Puntbeschermers beschermen de punten van je naalden, maar zorgen er ook voor dat het breiwerk niet van je breinaalden afglijdt als je het even opzij hebt gelegd. De ouderwetse manier die ik van mijn oma heb geleerd – de

punten van de breinaalden in de bol met garen steken – werkt natuurlijk ook. Maar een ander pluspunt van puntbeschermers is dat ze er ook voor zorgen dat de punten van je breiwerk niet door je (brei)tas kunnen steken. En daarmee winnen ze het dan toch van die ouderwetse oplossing. Tot slot heb je ook nog een aantal hulpsnaalden die je kunt gebruiken tijdens het breien. Zoals een kabelnaald bijvoorbeeld, die je nodig hebt om kabels te breien. Of een stekenhouders waarmee je tijdelijk een aantal steken op een andere naald kunt zetten zonder dat ze eraf glijden.

HAKEN

HOE TE BEGINNEN? ● LOSSEN, VASTEN EN STOKJES ●
HAAKNAALDEN ● KATOEN, ACRYL EN WOL ● HAAKHIT 1:
GRANNY SQUARES ● HAAKHIT 2: AMIGURUMI
● HAAKPATROON LEZEN ● ALLERLEI SOORTEN
HAAKSTEKEN ● TUNISCH HAKEN ● PATROON ●
DOL OP WOLWINKELTJES
● AAN DE HAAK GESLAGEN!

Gehaakt mandje

TIP

GEbruik voor het haken van amigurumi een kleinere haaknaald dan staat aangegeven op het etiket van het garen dat je gebruikt. Zo krijg je mooie strakke steken en kan de vulling er niet tussenuit piepen.

- Haak 10 lossen en zet ze met een hv vast tot een ring
- Haak 20 stokjes in de ring (3 l, 19 st, 1 hv)
- Haak 20 stokjes, d.w.z. 1 stokje tussen ieder stokje (3 l, 19 st, 1 hv)
- Haak 20 stokjes met 1 tussenlosse, d.w.z. 1 stokje + 1 tussenlosse tussen ieder stokje (4l, 19 st + 1 tussenlosse, 1 hv)
- Haak 2 stokjes tussen de stokjes (40 in totaal, beginnen met 3l)
- Haal 40 stokjes tussen de stokjes (3 l, 39 st, 1 hv)
- Haak 40 stokjes, setjes van 2 st met 1 tussenlosse (3 l, 1 st + 1 tussenlosse, *2 st + 1 tussenlosse*)
- Haak 40 stokjes, setjes van 2 st met 2 tussenlossen (3l, 1st + 2 tussenlossen, *2 st + 2 tussenlossen*)
- Haak wanneer je de juiste lengte hebt bereikt een geschubd randje om het schaaltje

Suikerwater maak je door suiker op te lossen in water dat net van de kook af is. Gebruik hiervoor evenveel suiker als water. Dus heb je bijvoorbeeld 500 ml water gekookt, los hierin dat 500 g suiker op. Week het haakwerkje in dit suikerwater. Bedek het schaaltje met plastic folie en leg het op zijn kop. Leg het natte haakwerkje eroverheen. Trek het goed en netjes aan en laat het geheel drogen.

Haakhit 2: amigurumi

A-mie-goe-roe-mie... zo spreek je dit Japanse woord uit. Je kent ze wel. Amigurumi zijn van die leuke, lieve, kleine, vaak ook grappige gehaakte poppetjes en beestjes die een lach op je gezicht toveren. Het haken van amigurumi is al enige tijd erg populair in ons land.

Amigurumi onderscheiden zich van andere gehaakte poppetjes, diertjes of figuurtjes doordat ze in het rond worden gehaakt. Je eindigt een ronde toer bij het haken van amigurumi niet met een halve vaste, zoals je normaal zou doen, maar je haakt gewoon door. Meestal worden het hoofdje, het lijfje, de armpjes en beentjes apart gehaakt, opgevuld en daarna pas aan elkaar genaaid.

Moeilijk? Ja, best wel!

Het haken van amigurumi klinkt misschien makkelijker dan het lijkt. Hoe moeilijk kan het haken van vasten in het rond immers zijn? Maar vergis je niet. Ik ben zelf al regelmatig gestruikelde over het haken van zo'n leuk lief klein beestje. Bij het haken van amigurumi moet je je gedachten er namelijk heel goed bijhouden. Het is heel belangrijk om de toeren en de steken die je haakt steeds goed te tellen. Ook het netjes haken in het rond is best lastig, zeker als het kleine vormpjes betreft.

Begin bij het begin

De meeste amigurumihaakpatronen beginnen met het maken van een magic ring. De uitleg hiervoor vindt je op pagina 51. Er zijn op YouTube tal van filmpjes te vinden die je uitleggen hoe je zo'n magic ring haakt. Het voordeel van een magic ring is dat je een mooi gesloten rondje krijgt. Zelf haak ik meestal een ketting van drie lossen die ik vastzet met een halve vaste. In deze ring haak ik vervolgens het benodigd aantal vasten.

Meerderen en minderen

Om het haakpatroon van een amigurumi goed te kunnen uitvoeren, is een stitch marker ofwel stekenmarkeerder onmisbaar. Deze zet je vast aan je haakwerk aan het begin van iedere toer. Zodat je precies weet wanneer je, eenmaal rondgehaakt, weer aan een nieuwe toer begint en je volgens het patroon steken moet meerderen of minderen. Het meerderen van steken doe je door twee vasten in een vaste te haken. Het minderen van steken doe je door twee vasten samen te haken.

Stitch markers

Er zijn in de handwerk winkels verschillende soorten stitch markers verkrijgbaar. Je hebt dichte stitch markers en stitch markers die je kunt openen. De dichte stitch markers worden gebruikt voor breiprojecten. Voor het haken van amigurumi heb je een stitch marker nodig die je open kunt maken en aan je haakwerk kunt vastmaken.

Zelf gebruik ik altijd gewoon een veiligheids-speld als stitch marker, zowel voor het breien als voor het haken. Bij het breien schuif ik hem over de breinaald heen. Bij het haken maak ik hem vast aan mijn haakwerk.

STOF

WAT HEB JE NODIG? • STOFFEN • HOE BEGIN JE?
• SLUITINGEN MAKEN • BAND, LINT EN ANDERE
VERSIERINGEN • PATCHWORK EN QILTEN
• PATROON • CREABEURZEN- EN MARKTEN •
STOF TOT FREUBELEN

Ritssluitingen

Een rits inzetten kan op verschillende manieren. Eerlijk gezegd probeer ik zelf altijd een oplossing te verzinnen zodat ik geen rits hoeft in te zetten. Maar je ontkomt er natuurlijk niet altijd aan. En wanneer je dan een rits hebt verwerkt in je project, ziet het er ook wel echt heel professioneel uit.

Rits inzetten op de zichtbare manier

Wanneer je een ritssluiting tussen twee lapjes stof wilt inzetten om bijvoorbeeld een etui of toilettasje te maken, ga je als volgt te werk: speld de stof met de goede kant aan één kant van de rits. Zet het ritsvoetje op de naaimachine en stik de stof op de rits. Vouw de stof om, en strijk de stof plat. Speld aan de andere kant het tweede lapje stof met de goede kant van de stof op de rits. Stik de stof vast op de rits, vouw om en strijk de stof plat. Stik de rits aan beide zijden eventueel nog een keertje door voor de stevigheid. Wanneer je de rits op deze manier inzet, zie je de rits goed zitten.

TIP

IS DE RITSSLUITING TE LANG, DAN KUN JE HEM GEWOON AFKNIPPEN. GEBRUIK HIERVOOR NOOIT JE STOFSCHAAR!

TIP

ER IS NOG EEN ANDERE MANIER OM EEN RITS ECHT ONZICHTBAAR IN TE ZETTEN. HIERVOOR HEB JE OOK EEN ANDERE RITS NODIG, NAMELIJK EEN BLINDE RITS. DIT IS EEN VRIJ SMALLE RITS WAARBIJ DE TANDJES EEN BEETJE NAAR BINNEN ZIJN GEDRAAID. JE KUNT DEZE RITS ALLEEN INZETTEN MET EEN SPECIAAL BLINDERITSVOETJE.

Rits inzetten op de onzichtbare manier

Wanneer je liever niet wilt dat de rits goed zichtbaar is, wanneer je bijvoorbeeld een rokje of een kussen maakt dan doe je dit zo: speld de twee stoffen met de goede kant van de stof op elkaar. Leg de rits op de plek waar hij moet komen. Teken of speld deze plek af. Stik de lapjes op elkaar. Gebruik hiervoor een brede steek op het gedeelte waar de rits moet komen te zitten. En gebruik een kleine stiksteek op het overige gedeelte. Strijk de naad open en leg de rits met de sluiting naar beneden in de naad. Speld de rits vast aan de stof. Keer de stof en stik met behulp van een ritsvoetje om de rits heen. Maak nu met een tornmesje de naad waar de rits zit open en voilà, je hebt je rits onzichtbaar ingezet.

Alternatieven

Kom je er niet uit met het maken van een knoopsgat of een rits? Kies dan voor alternatieven zoals drukknopen, schuifsluitinkjes of zelfs klittenband.

Om leuke accenten aan te brengen op stof, zijn er bandjes en lintjes in overvloed. Satijnband, kantenbandjes, bolletjesband, biaisband, paspelband noem het maar op. Je fleurt en siert er ieder projectje mee op. Hoe? Door het er simpelweg op (of tussen) te stikken.

BAND, LINT EN ANDERE VERSTIERINGEN

Biaisband zelf maken

Mijn biaisbandmakertje is een van de hulpmiddelen die ik het meeste gebruik. Het is een ideaal hulpstuk om zelf biaisband in precies de juiste bijpassende stof te maken. Biaisbandmakertjes heb je in verschillende maten. Je kunt er dus op verschillende diktes biaisband mee maken. Afhankelijk van de breedte van jouw biaisbandmakertje en de benodigde lengte knip je de stof in lange stroken. Deze naai je schuin aan elkaar. Het uiteinde van de strook stof knip je schuin af en steek je door de biaisbandmaker heen. Je trekt er zachtjes aan en strijkt al gaandeweg de stof die uit het biaisbandhoudertje komt plat tot een biaisbandje.

O jee, helemaal verkeerd

Nog maar kortgeleden ontdekte ik dat ik biaisband eigenlijk helemaal verkeerd op de stof naaide. Ik spelde het altijd om de rand van de stof heen en stikte het dan in één keer door. Maar het is dus eigenlijk de bedoeling dat je het biaisbandje open strijkt, aan één kant vastnaait op de rand van de stof, om de stof heen vouwt en er dan nogmaals een keer overheen stikt. Op die manier voorkom je dat je één kant van het biaisbandje per ongeluk niet goed doorstikt.

Paspelband zelf maken

Paspelband is band dat je kunt gebruiken om zo'n leuk biesje te maken tussen twee lappen stof. Ook paspelband kun je zelf maken. Wat heb je hiervoor nodig? Een katoenen koordje, stof en een ritsvoetje. Je knipt een lange, smalle strook stof af. Je legt het katoenen koordje in het midden van de strook stof en vouwt de strook dubbel. Stik de strook met behulp van het ritsvoetje dicht door vlak tegen het touw aan te stikken. Een nog makkelijkere manier om zelf paspelband te maken, is met de speciale Wrap 'n Fuse Piping van Clover. Dit is een koordje met een laagje vlieseline dat je heel eenvoudig tussen een strookje stof strijkt.

VILT

- MAKKELIJK MATERIAAL
- VERSCHILLENDE SOORTEN VILT
- AAN DE SLAG MET VILT
- PLAKKEN OF VASTNAAIEN?
- FAVORIET VILT
- VILTTECHNIEK 1: NAALDVILTEN
- VILTTECHNIEK 2: NAT VILTEN
- PATROON
- VILTTECHNIEK 3: VERVILTEN
- WILD VAN VILT
- FAVORIETE FREUBEL(WEB)MOMENTEN

Plakken of vastnaaien?

Wanneer je werkt met vilt zul je waarschijnlijk gebruik gaan maken van beide manieren om vilt aan elkaar te bevestigen. Ik lijm zelf meestal alleen de hele kleine onderdeeljes op het vilt. Of de onderdelen die om een andere reden lastig te bevestigen zijn. Gebruik niet te veel lijm, maar ook vooral niet te weinig. Probeer te voorkomen dat je knoeit en vlekken maakt met lijm. Liever maak ik gebruik van een rijg-, stik-, festonsteek of overhandse steek om stukjes vilt aan elkaar te bevestigen.

Rijgsteek

De rijgsteek spreekt voor zich. Je rijgt de draad met de naald door het vilt heen. Wanneer je de draad aantrekt, gaat het lapje vilt rimpelen. De rijgsteek wordt ter versiering gebruikt. Om twee lapjes echt stevig aan elkaar te maken, kun je beter de stiksteek gebruiken.

Stiksteek

De stiksteek is een variant op de rijgsteek. Je stikt alleen niet steeds door zoals bij de rijgsteek, maar je stikt ook een keertje terug. Op deze manier zorg je ervoor dat de stukjes vilt stevig aan elkaar worden genaaid.

Festonsteek

De meest gebruikte steek om twee stukjes vilt aan elkaar te naaien, en ook de meest mooie steek, is de festonsteek. Je hecht hiermee bovendien de twee lapjes vilt ook mooi af. Het is best lastig om de festonsteek goed uit te leggen. Je maakt eerst twee steekjes in de lengte om de draad goed aan te hechten. Dan steek je de naald met de draad ietsje verder in het vilt en haalt hem onder de onderliggende draad door naar beneden. Je ziet nu dat je een streepje hebt gemaakt. Dan steek je de naald met de draad weer ietsje verder in het vilt en haalt de draad weer opnieuw onder de draad door naar beneden. Zo ga je door totdat je het hele stukje hebt gehad.

Overhandse steek

De overhandse steek is met name geschikt om applicaties in de vorm van kleinere stukjes vilt op grotere stukjes vilt te bevestigen. Hij lijkt een beetje op de rijgsteek, alleen maak je geen steekjes langs de rand, maar over de de rand van het kleinere stukje vilt heen. Deze steek is niet zo geschikt om te gebruiken wanneer je tussen de twee lapjes vulling wilt stoppen. De kans is namelijk groot dat de vulling ertussenuit piept.

FAVORIETE FREUBEL(WEB) MOMENTEN

Wat mij betreft is het elke dag freubeldag, maar er zijn momenten waarop freubelen extra fijn en leuk is. En dat geldt ook voor Freubelweb. Iedere dag ben ik daar mee bezig, altijd met heel veel plezier. Maar op sommige dagen en momenten met extra veel plezier!

Voetbalavond = freubelavond!

Ik denk dat veel van de fans van Freubelweb deze uitspraak al weleens voorbij hebben zien komen. Wanneer je freubelt, is het namelijk helemaal geen probleem meer als je man of vriend naar een (saaie) voetbalwedstrijd op tv wil kijken. Jij schuift gewoon gezellig naast hem op de bank, met je freubelwerkje in de hand. Hij blij, jij blij!

Freubelen aan zee

Niets zo fijn als haken of breien op het strand. Met je voeten in het zand en het golvende geluid van de zee. Jammer genoeg woon ik niet in de buurt van het strand, daarom grijp ik iedere mogelijkheid aan om de zee gedag te zeggen. En eventjes te genieten van de rust en de vrijheid daar, liefst met een freubelwerkje erbij.

Met mijn meiden

Ik freubel ook heel graag samen met mijn meiden. Zo leuk om te zien hoe ze de verschillende handwerktechnieken oppikken en van alles willen uitproberen, net als mama. Vaak komen er na school ook vriendinnetjes bij ons thuis, want 'jouw mama heeft zoveel freubelspulletjes'. En ook de juf weet me inmiddels goed te vinden wanneer er freubelactiviteiten georganiseerd moeten worden. Ach ja, gelijk hebben ze, ik zou het ook wel weten als ik hen was!

In de wachtkamer

Soms weet je van tevoren dat je een tijdje moet wachten. Zoals laatst toen de ruit van mijn auto gerepareerd moest worden. Niet zo leuk natuurlijk, maar een heel stuk minder vervelend wanneer je een haak- of breiwerkje bij je hebt. Dan vliegt de tijd dat je moet wachten voorbij zonder dat je er erg in hebt!

Freubel Friday

Vrijdag is mijn vrije dag. De dag van de week waarop mijn meiden naar school zijn en ik in alle rust kan freubelen. Tenminste als ik niet te druk ben met Freubelweb, mijn huis niet dringend gepoetst moet worden of ik toch andere verplichtingen heb. Wil je weten wat ik zoal freubel op een vrije vrijdag? Op Twitter en Instagram post ik de foto's ervan met daarbij de hashtag #freubelfriday.

'Dat is zij van Freubelweb!'

Een van mijn meest dierbare Freubelwebmomenten is de keer dat ik voor het eerst werd 'herkend'. Het was op de handwerkbeurs. Ik was aan het kletsen met een van de standhouders en een van de bezoeksters ving op dat ik van Freubelweb was. Ze riep meteen haar vriendin erbij: 'Corry, Corry kom vlug! Dat is zij van Freubelweb! Dan kan ik even een foto met jou maken!'. Ha ha, ik moest er zo om

lachen. Dat had ik niet verwacht. Ik heb de foto nooit gezien, maar zal dit moment niet meer vergeten.

Arne en Carlos

Ik ben fan van Arne en Carlos. Ik was meteen verkocht toen ik ze voor het eerst ontmoette op de KreaDoe. Ik mocht ze daar interviewen voor Freubelweb. Ik herinner me vooral hoe ontzettend aardig ze waren en gezellig ook. Ze maakten grapjes en waren lief voor mij en al hun andere fans. Het interview kun je terugkijken op YouTube. Het filmpje tovert altijd een glimlach op mijn gezicht, en dat is precies wat Arne en Carlos doen. They make me smile!

<http://www.youtube.com/watch?v=c5ah4Xxcwwo>

Kleine momenten van geluk

En dan zijn er nog de kleine momenten van geluk die Freubelweb me brengt. De mailtjes van mensen die ik krijg om me vertellen hoe blij ze zijn met Freubelweb. De berichtjes op Twitter en Facebook van mensen die me laten zien wat voor moois ze hebben gemaakt met behulp van een patroontje op Freubelweb. De foto's van de 'I love Freubelweb'-stickers geplakt op auto's, lantaarnpalen, klaslokalen, werkplekken, noem het maar op. De gesprekken die ik voer met alle leuke, lieve mensen die ik door Freubelweb heb leren kennen. Elke dag heb ik wel zo'n momentje. En daar ben ik zo onvoorstelbaar blij mee.

BORDUREN

BORDUURBENODIGDHEDEN • BORDUURPATRONEN

- BEGINNEN MET BORDUREN •
- VERSCHILLENDE BORDUURSTEKEN
- VERSCHILLENDE BORDUURTECHNIEKEN

BORDUREN

Als klein meisje was ik al gefascineerd door de mooie borduurwerkjes die mijn tante maakte. Niet alleen mooie kruissteekwerkjes, maar ook prachtige handgeborduurde werkjes. Voor mij en mijn zusje maakte ze eens zo'n mooi Holly Hobby-schilderijtje. Ik heb het nog steeds. Ook mijn oma borduurde veel. Van haar heb ik geleerd hoe ik moest borduren: alle kruisjes dezelfde kant op. Ze keerde mijn borduurwerkje ook altijd om om te kijken of ik de achterkant ook netjes had gemaakt. Netjes werken stond hoog in het vaandel bij mijn oma. Vlak voordat ze stierf was ze bezig aan een borduurwerk. Ik heb het borduurwerk gekregen. Het is fijn om iets in mijn handen te hebben dat mijn oma ook vaak heeft vastgehouden. Het borduurwerk is nog niet af. Misschien dat ik het op een dag nog voor haar zal afmaken.

Borduurbenodigheden

Veel heb je niet nodig om te borduren. Een naald, verschillende kleuren garen, een lapje stof, een schaar en een patroon natuurlijk!

TIP

OM TE BEPALEN WELKE NAALD HET BESTE BIJ DE STOF PAST DIE JE GEBRUIKT, STEEK JE DE NAALD IN DE STOF. WANNEER ER EEN BLIJVEND GAATJE IN DE STOF ONTSTAAT, IS DE NAALD TE DIK. VALT DE NAALD ALS HET WARE DOOR DE STOF HEEN, DAN IS HIJ TE DUN.

Naald

Een goede naald waarmee je fijn kunt werken is heel belangrijk bij het borduren. Wat voor naald je het beste kunt gebruiken ligt een beetje aan de stof waarop je borduurt. Werk je op stof met gaatjes, gebruik dan een stompe naald, anders prik je steeds in je vinger. Borduur je op een stof zonder gaatjes, gebruik dan een naald met een spitse punt om makkelijk door de stof heen te prikken. Borduurnaalden zijn verkrijgbaar in de maten 20 tot en met 28. De maten 24 en 26 worden het meest gebruikt.

PAPIER

WAT HEB JE NODIG? • PAPIERTECHNIEK 1: PAPIER-MACHÉ •
PAPIERTECHNIEK 2: PAPIERKNIPKUNST • PAPIERTECHNIEK 3:
ORIGAMI • PAPIERTECHNIEK 4: QUILLING •
PLEZIER MET PAPIER • FREUBELEN...JONG GELEERD,
OUD GEDAAN!

Papiertechniek 3: origami

Origami is Japans voor vouwen (ori) en papier (gami). Dit is misschien wel de bekendste papiertechniek. Het vouwen van papier leren we al op jonge leeftijd. Het is een goede oefening om de fijne motoriek te stimuleren. Het bekendste origamivouwwerk is de kraanvogel. Volgens een Japanse traditie worden er bij een bruiloft duizend kraanvogels gevouwen voor geluk. Het vouwen van een kraanvogel is helemaal niet zo gemakkelijk als het misschien lijkt. Maar ook bij origami geldt: oefening baart kunst. En de keuze voor het juiste materiaal helpt.

Origamipapier

Voor origami heb je eigenlijk alleen papier nodig. Officieel mag er helemaal geen schaar of lijm aan te pas komen. Maar in de hedendaagse origami mag je af en toe smokkelen met een

druppeltje lijm of een klein kniplijntje. Goed papier is en blijft het allerbelangrijkste. Het is bij origami van belang dat je goede, scherpe vouwen kunt maken, het papier mag niet kreuken op de vouw. Ook moet het sterk zijn en niet snel scheuren. Origamipapier is in de regel iets dunner dan gewoon printerpapier. Je hebt het in allerlei kleuren en patronen. Vaak is één kant wit en de andere kant gekleurd of bedrukt. Maar je hebt ook origamipapier dat aan allebei de kanten gekleurd of bedrukt is. Een velletje origamipapier is altijd vierkant. Qua afmeting varieert het papier van heel klein (2,5 x 2,5 cm) tot groot (25 cm x 25 cm of meer).

Favoriet papier

Mooi papier, ik ben er dol op. In Frankrijk op de beurs koop ik altijd flink wat velletjes mooi papier. Bij Fifi Mandirac en Adeline Klam. Van de laatste heb ik ook een prachtig boek. De kleuren, de vormen... uren kan ik het bekijken. Heel inspirerend.

www.fifimandirac.com

www.adelineklam.com

PLEZIER MET PAPIER

**MET PAPIER KUN JE ALLE KANTEN OP. JE KUNT HET KNIPPEN, PLAKKEN, ROLLEN, VOUWEN, WEVEN...
JE KUNT EROP TEKENEN, SCHILDEREN EN SCHRIJVEN... PAPIER BIEDT DUS INSPIRATIE GENOEG VOOR
EINDELOOS VEEL FREUBELPLEZIER!**

OP DE NAAIMACHINE

Wist je dat je papier ook gewoon onder de naaimachine door kunt halen? Stiekem is dat mijn favoriete manier om met papier te werken. Ik heb al tal van dingen met papier op de naaimachine gemaakt. Papieren slingers bijvoorbeeld. En zelfs portemonneetjes met een ritsje erin! Wanneer je reepjes papier weeft en ze vervolgens op de naaimachine doorstikt, krijg je een soort van stof. Het wordt zo sterk en stevig dat je er dan zelfs een tas van kunt maken!

KRALENPRACHT

Van oude tijdschriften of leuk inpakpapier maak je de mooiste kralen. Snijd of knip dunne reepjes papier in de vorm van langwerpige driehoeken uit een mooie pagina. Smeer het reepje met behulp van een kwastje in met lijm en rol het op met behulp van een lange satéprikker bijvoorbeeld. De vorm van de papieren kraal varieert naar gelang je varieert met de lengte en de breedte van de reepjes papier. Smeer de kralen eventueel in met een vernislaagje of een glitterlijm-laagje voor een extra leuk effect en laat ze daarna drogen.

RUSTGEVEND GEKRABBEL

Tekenen op papier, dat doen we allemaal. Vaak nog onbewust ook. Want wie maakt er nu geen tekeningetjes tijdens een saaie vergadering of tijdens een langdurig telefoongesprek? Zonder erbij na te denken, kriebelen we dan met pen of potlood op het papier. Soms zijn het abstracte figuurtjes, soms wat meer figuratief. Vaak begint het met een rondje of een streepje waaromheen we steeds meer rondjes, streepjes, krabbeltjes, lijntjes of figuurtjes tekenen. En als vanzelf worden al die figuurtjes samen een tekening die we al wegdromend, bijna onbewust, maken. Deze tekeningen worden doodles genoemd. Het leuke van doodling is dat iedereen het kan, of je nu wel of niet goed kunt tekenen. En bovendien word je er ook heerlijk rustig van!

PAPIEREN POST

Brieven, ik denk dat ik er vroeger wel honderden heb geschreven. Naar pen-vrienden- en vriendinnen uit de hele wereld. Je koos er je mooiste briefpapier voor uit waarop je allernetst je brieven schreef. En de enveloppen maakte je zelf van mooie pagina's uit tijdschriften. Tegenwoordig sturen we een stuk minder brieven. We e-mailen elkaar of we sms'en, en dat terwijl er eigenlijk niets leuker is dan het ontvangen van post. Vandaar dat ik dol ben op snailmail. Het Engelse woord snail betekent slak en verwijst naar de trage, langzame manier van bezorgen ten opzichte van de snelle digitale wereld. Maar ook naar de aandacht die besteed wordt aan de brief, het papier waarop geschreven wordt, en aan de envelop. Soms worden er nog extra cadeautjes of aardigheidjes in de envelop toegevoegd, maar feitelijk gaat het om de brief zelf en de aandacht die daaraan wordt gegeven. Kijk maar eens op www.snail-mail.nl als je het ook leuk vindt om weer ouderwets post te sturen en te ontvangen.

ZELF AAN DE SLAG EN MOOIE DINGEN MAKEN

www.freubelweb.nl is **the place to be** voor iedereen die van handwerken houdt.

Net als op freubelweb.nl laat Loes Verhoeven in dit boek trends zien op het gebied van breien, haken, borduren, stof en nog veel meer. Ze leert je niet alleen de **basics** van het breien, maar ook dé haakhits van nu, borduurtechnieken, vilt-weetjes en trucjes met papier.

Ze deelt ook haar favoriete freubeladresjes: de beste LYS (Local Yarn Stores), creatieve beurzen en marktjes die je niet mag missen en **must have** freubelgadgets.

Dé inspiratiebron voor iedereen die van freubelen houdt.

Loes Verhoeven is het brein achter de website Freubelweb.nl die elke maand meer dan 200.000 keer wordt bezocht.

Over Freubelweb.nl:

"BIJ FREUBELWEB KUN JE VEEL INSPIRATIE OPDOEN!" - HAAKFEEST

"VOOR DE CREATIEVELINGEN ONDER ONS!" - LASTDAYSOFSPRING.COM

Bertram+de Leeuw Uitgevers

Freubelweb
@freubelweb

bertramdeleeuw.nl 9 789461 561466

